

ALAPADATOK

SZERZŐ	Faragó Gabriella
CÉLCSOPORT (KOROSZTÁLY)	6-8. évfolyam
TÉMA	Egy sakk-készlet elkészítése 2/1. alkalom: A hatféle bábu megalkotása 2/2. alkalom: Sakktábla és egyben tároló doboz elkészítése
FEJLESZTÉS FÓKUSZA	Ábraolvasás, alkotóképesség, ismeretszerző képesség, rendszerező képesség, kreativitás; további fejlesztési területek: félreproduktív beszédképesség, csoportkezelő képesség, felelősségvállalás, segítségnyújtás, szabálykövetés, szabályalkotás.
TANTÁRGYI KAPCSOLÓDÁSOK	matematika, vizuális kultúra, digitális kultúra, technika és tervezés
RÖVID LEÍRÁS	Szakköri foglalkozáson kooperatív csoportmunkában egy sakk-készlet hat különböző figuráját készítik el gyerekek Tinkercad-ben. A két foglalkozást egy sakkdélután követi.
SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK	Tanári laptop, interaktív tábla Tanulói laptopok – tanuló /1 Mellékletek: ▪ szerepkártyák ▪ szakértői szerepek sakkfigurák szerint Alkalmazások/Gyűjtemény: ▪ Tinkercad ▪ Convertio ▪ Pixabay

ÓRAVÁZLAT

1. alkalom

TEVÉKENYSÉG LEÍRÁSA	MEGJEGYZÉS
1. Téma kijelölése, ráhangolódás – <i>frontális felvezetés, majd egyéni tanulói munka</i> (10 perc) - Ma játékkészítők leszünk. - Milyen táblajátékokat ismertek? (malom, backgammon, dáma, ... sakk) - Mi egy egyedi sakk-készletet fogunk tervezni csoportmunkában, amiből a mai foglalkozáson a bábukát készítjük el, a következő alkalommal pedig a tárolódobozt, ami egyben a játékmezőt is adja. Nézzük, milyen figurákat kell megalkotnunk! - Oldjátok meg a megosztott linken található tankockát! - A jó megoldás megtalálásakor azt is megtudhatjátok, hogy ki volt az a magyar királyné, aki remek sakkozó hírében állt.	Rövid beszélgetés, lehetséges, hogy élménybeszámoló kerekedik belőle, kordában kell tartani. tankocka https://tinyurl.com/2chess
2. Csoportok megalakítása, stáblista összeállítása – <i>csoportmunka</i> (10 perc) A képességi szintek szerinti heterogén csoportokat a pedagógus állítja össze előre. A hat fős asztalokhoz szólítja a tanulókat. A szerepkártyák (2. melléklet) az asztalon várják a gyerekeket. - Arra kérlek benneteket, hogy osszátok szét magatok között a szerepeket (1. melléklet): <i>szóvivő</i> (a csoport nevében beszél), <i>bíró</i> (vitás kérdésben dönt), <i>művész</i> (ötletel, lehetőségeket keres), <i>varázsló</i> (előteremti a szükséges dolgokat), <i>specialista</i> (tudásával segít, tanácsot ad), <i>edző</i> (rendet és határidőt betartat). - Most minden csoport döntse el a bíró beleegyezésével, melyik figurát ki fogja elkészíteni! Vegyétek figyelembe a nehézségi szinteket! - A varázslókat kérem, vegyék át tőlem a műszaki rajzokat, majd osszák ki csoportjuk tagjai között! (9-14. mellékletek)	Ha nem 6 többszöröse a létszám, akkor két lehetőség is van a csoportok munkájának átalakítására. Egy jobb képességű csoporttag két figurát készít: a.) az összetettebb figurával kezdi a munkát, majd annak másolatát egyszerűsíti; b.) kész műszaki rajzot kap a második figurához (3-8. mellékletek).

3.1. Szakértői mozaik - <i>csoportmunka</i> (10 perc) Ennél a résznél 6 asztalnál helyezkednek el a gyerekek a sakkbábujuk szerint. (vezérek, királyok, futók, huszárok, bástyák, gyalogok) - Kérem a szakértőket, hogy üljenek össze egy-egy asztalnál! - Keressetek a világhálón sakfigurákat ábrázoló fotókat! Beszéljétek meg a képek alapján, hogy általánosságban milyen részei vannak a bábitoknak! <i>fej, gallér, törzs, lábazat, fejdísz: korona, kereszt, lőrés, sisak</i> - Egészítsétek ki a műszaki rajz előlnézeti képét a hiányzó részekkel! Ne feledjétek, hogy a Tinkercad-ben főként egyszerű geometriai alakzatokból van módotok alkotni összetettebb formákat! A szakértői csapatok ekkor dolgoznak, a huszároknál azonban elkel a segítség. Nekik szükségük lesz egy lófejre. - A ti feladatotokhoz egy egyszerű lófejre lesz szükségetek svg formátumban. Ehhez a következőket kell tennetek: Tanári bemutató: kép keresése a Pixabay-en, png letöltése, Convertio-val png konvertálása svg-vé, fájl letöltése. Kinn marad a táblán a lépéssor.	Minden gyerek ugyanazt az egy laptopot használja végig, kicsit nehezebb az átülés szakértői csapatba, de így bármikor meg tudja nézni a kikeresett képeit.
3.2. A 6 fős csapatokhoz való visszatérés, eddig elvégzett munkáról a társak tájékoztatása, csoporttagokkal való egyeztetés - <i>csoportmunka</i> (10 perc) - Mutassátok be terveiteket társaitoknak! - Találjatok ki egy egyedi elemet, ami csak a ti csoportotok sakkkészletét jellemzi majd, és minden bábitokra ráteszitek! - Ha segítségre van szükségetek, akkor kérjétek meg a művészt, a specialistát vagy a varázslót! A vitás kérdéseknél a bíró szava dönt. Az edzőket kérem, hogy tartassák be a határidőket!	Ha valamelyik gyereknek nem készül el bármilyen okból a terve, akkor neki a pedagógus kész műszaki rajzot ad át, azzal tud visszatérni a foglalkozás menetébe. (3-8. melléklet)
3.3. Tervek előállítása a Tinkercad felületén - <i>önálló munka</i> (40 perc) - Kezdjünk neki a 3D tervezésnek! A kiosztott műszaki rajz tartalmazza a talapzatot, illetve a teljes bábu-magasságot (2:1 arányú a rajz). Alkalmazott műveletek: - egyszerű alakzatok (anyag/furat) beillesztése, méretezése, z tengelyen elhelyezése;	A pedagógus ellenőrzi a haladást, segítséget nyújt a méretezésben, illetve elakadás esetén. A szakértők segíthetnek egymásnak vagy csapattársaiknak, ha saját feladatukat elvégezték.

- alakzatok illesztése egymáshoz képest középre (x,y), csoportosítás.	
3.4. Csoportmegbeszélés – <i>csoportmunka</i> (5 perc) - Arra kérem a szóvivőket, hogy csapattagjaikkal kezdeményezzenek megbeszélést a táblán kivetített szempontok alapján! A kialakult véleményt 1 percben lesz lehetősége elmondani nekünk.	Szempontok: érdekesség, sikeresség, nehézségek, segítségadás és fogadás, időtartás
4. Óra zárása Tervek bemutatása, értékelés – <i>frontális munka</i> (5 perc) - Kérem a szóvivőket, mutassák be az elkészült munkákat, összegezzék a feladat megoldásával kapcsolatos véleményeiket! Végül a pedagógus ugyanazon szempontok alapján a teljes szakköri munkát értékeli, és megköszöni az együttműködést.	

MELLÉKLETEK:

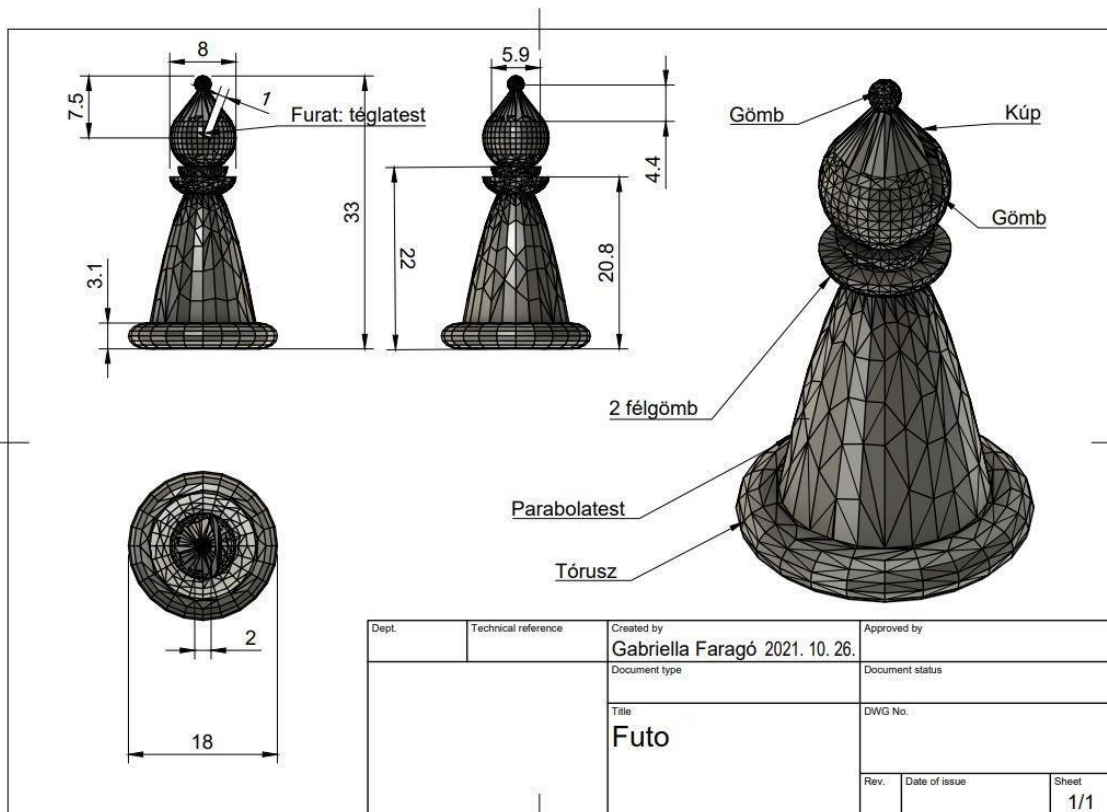
1. Szerepkártyák:

 Bíró	 Varázsló	 Specialista
 Edző	 Művész	 Szóvivő

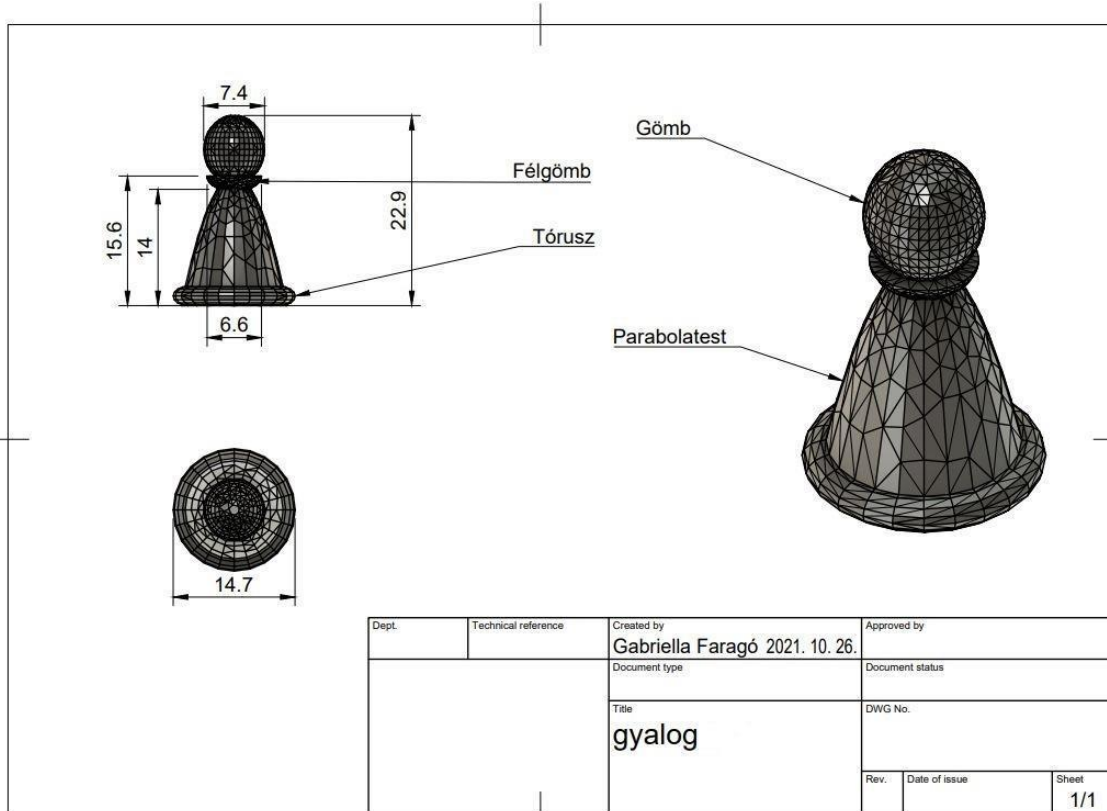
2. Szakértői kártyák sakkfigurák szerint

Király 	Vezér 	Futó 
Huszár 	Bástya 	Gyalog 

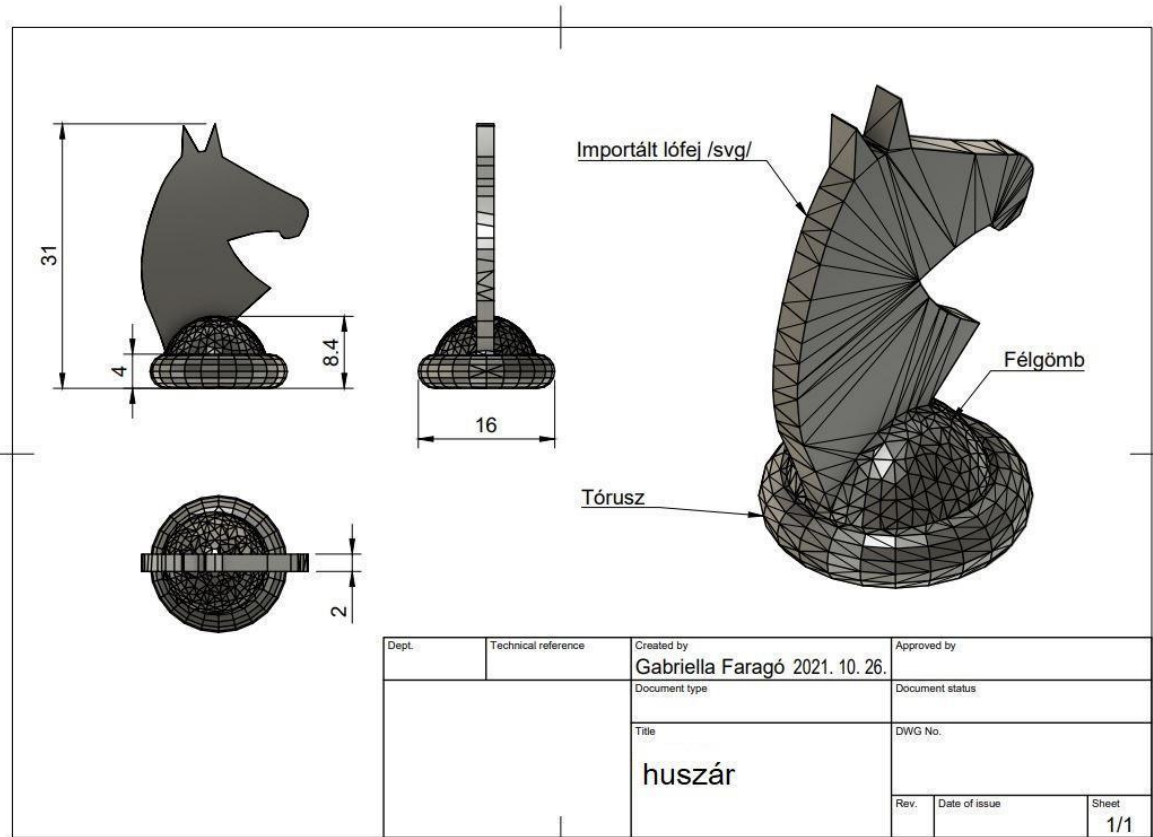
3.



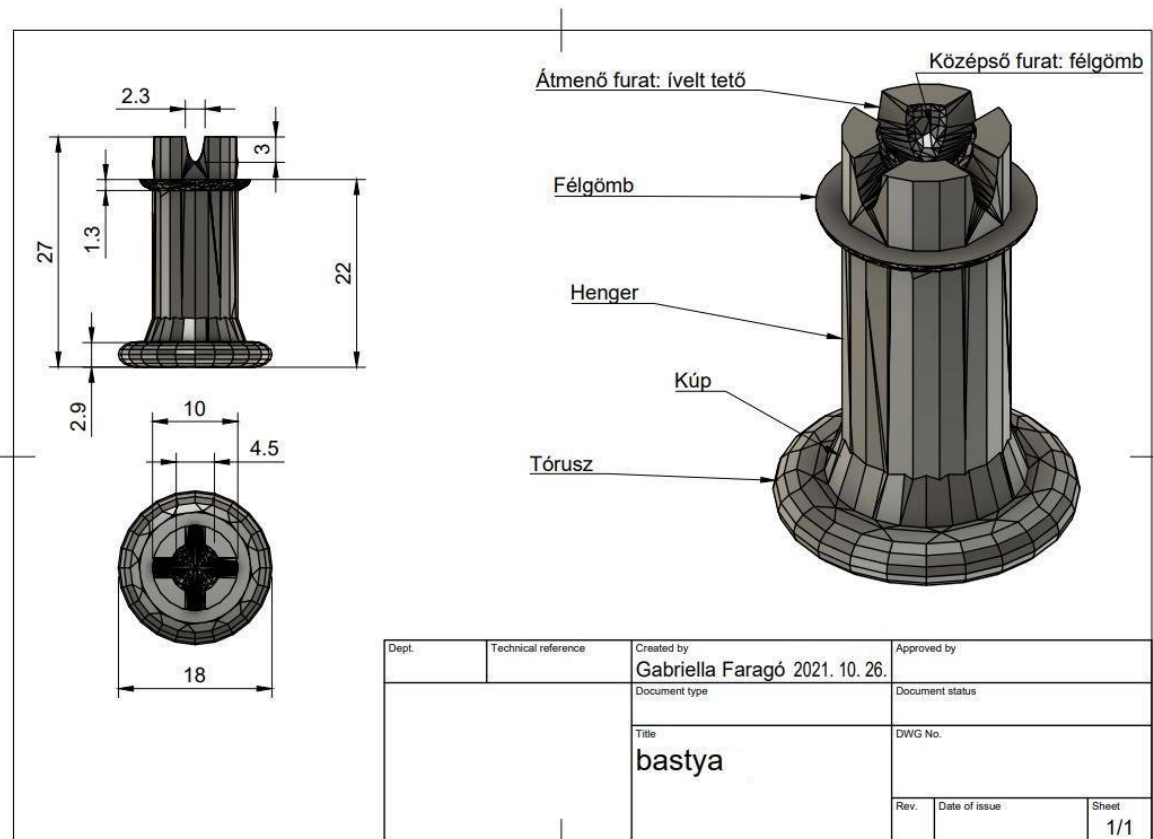
4.



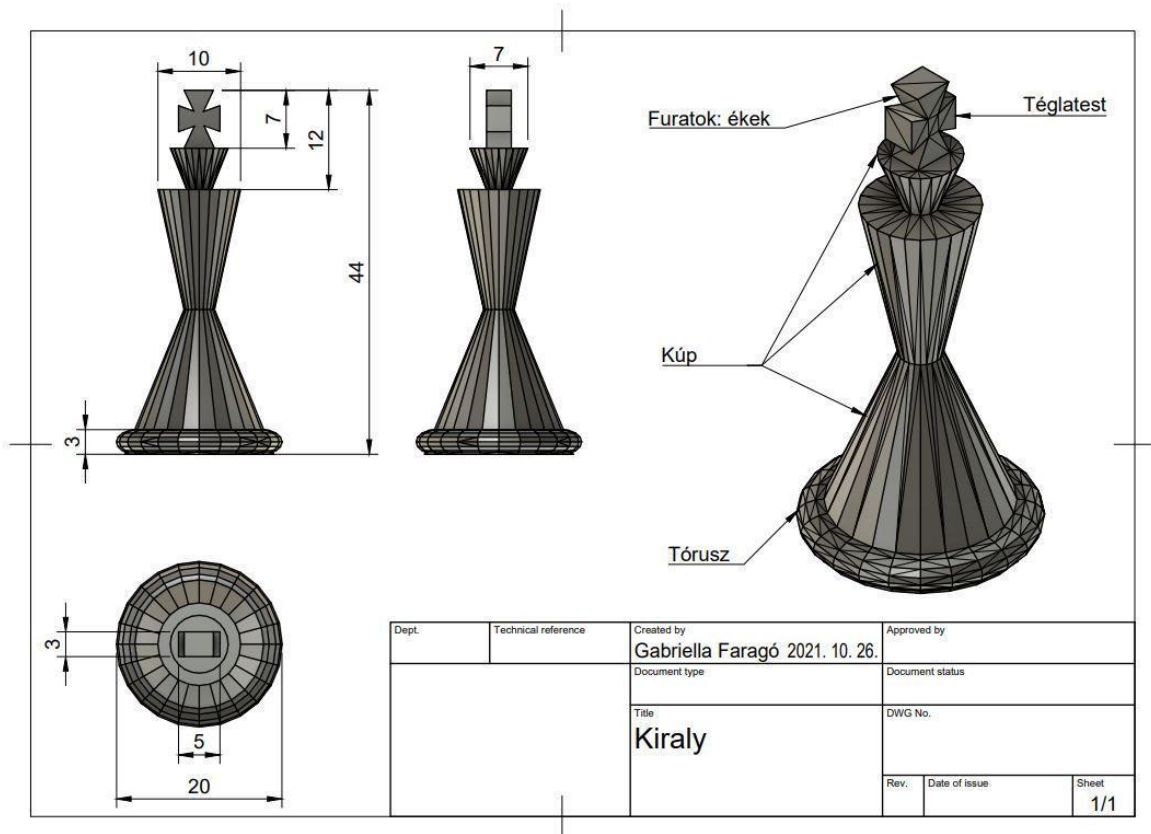
5.



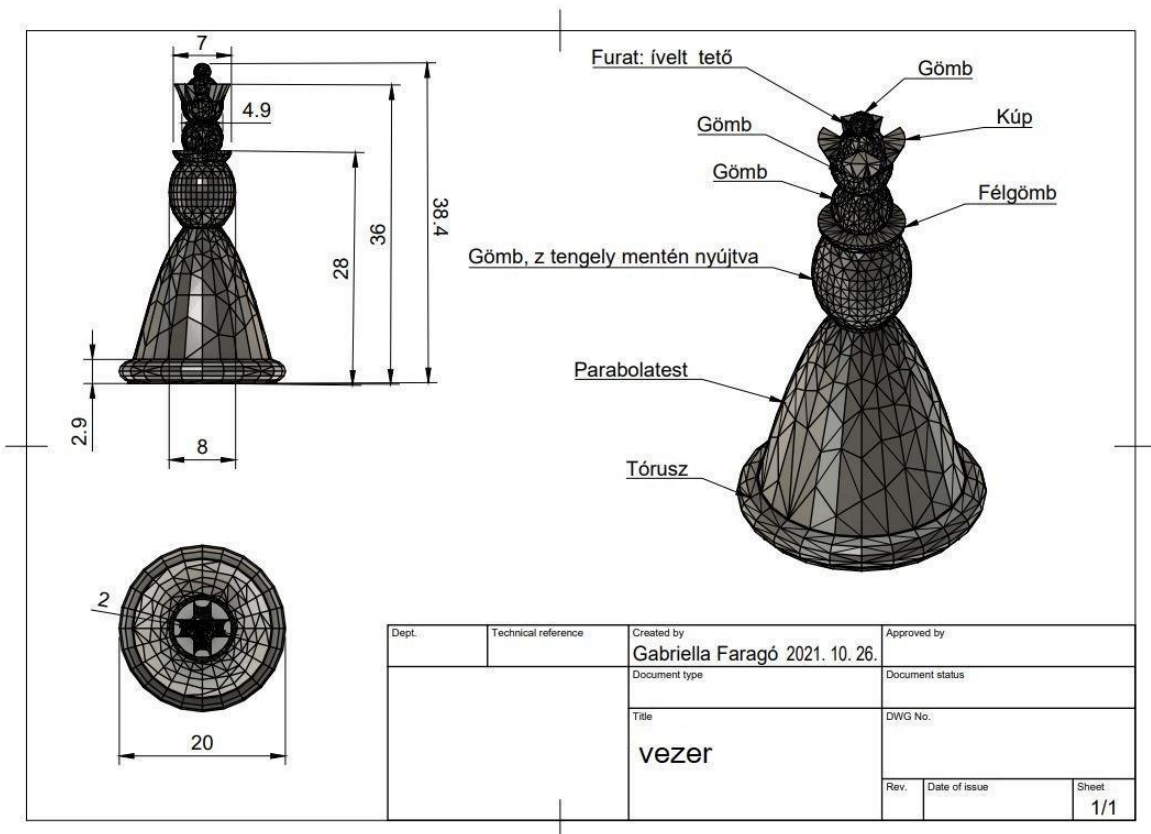
6.



7.



8.



9-14.

